

Dirk Grosman is geboren op 8 september 1918 te Delft. Hij was de zoon van Adolph Hendrik Grosman en Jacoba van Doorne. Hij kwam uit een gezin met zeven kinderen. Akka (1910) was een zus en John (1916) een broer.

Op 13 september 1926 is groep 3 Oosterbeekse Padvinders opgericht. Ze was onderdeel van district Groot Arnhem. De stam van de groep heette De Komeet. De groep nam in 1937 deel aan de 5e Wereld Jamboree in Vogelenzang. In 1927 was zijn broer John welp bij de groep en Dirk was welp in 1930. Hij was welp bij nest bruin. Hun zus Akke was welpenleidster bij groep 3 Oosterbeeksche Padvinders. Zijn zus leerde via Scouting Jo Onnekink kennen, die actief was bij de Veluwsche Verkenner in Arnhem.

Dirk haalde in augustus 1940 in Arnhem zijn hoofdakte als onderwijzer.

Zijn zwager Jo richtte in juni 1940 met hopman Willem Frederik Voges uit Ellecom en boswachter Willem van Buuren en Dirk de verzetsbeweging Pugno Pro Patria op. Ongeveer gelijktijdig begonnen ook de Arnhemse middenstanders Petrus ('Piet') Hoefsloot (eigenaar van een meubelwinkel en commandant van de inmiddels verboden Burgerwacht, een soort reserve politie) en Frans Heinekamp (eigenaar van een drukkerij) leden voor een verzetsgroep te rekruteren. In augustus 1940 gingen de groep PPP en de organisatie van Hoefsloot/Heinekamp samen. Nog in dezelfde maand vond er een samengaan plaats van de nieuwe Arnhemse groep met een groep die de sportleraar en hopman Dirk Willem Folmer uit Zeist had opgericht. De nieuwe organisatie kreeg de naam Oranjewacht. Veel verzetswerk hebben ze niet kunnen doen. Nadat Bernhard IJzerdraat, leider van de verzetsgroep De Geuzen, werd opgepakt, volgden veertig arrestaties onder leden van de Oranjewacht. IJzerdraat had namelijk een adresboekje van verzetsmensen bij zich toen hij opgepakt werd: een noodlottig toeval. Er volgden twee processen tegen de leden van de Oranjewacht. In het eerste proces, in november 1941, werden veel gedaagden 'slechts' tot gevangenisstraffen veroordeeld. Hier was de Duitse bezetter dermate ontevreden mee, dat het tot een tweede proces kwam in juni 1942. Negen van de vijfenveertig verdachten werden tot de doodstraf veroordeeld en gefusilleerd op fort Rijnauwen.

Dirk Grosman, Willem van Buren, Willem Frederik Voges, Dirk Folmer en Piet Hoefsloot werden in december 1940 opgepakt. Jo wist te ontsnappen.

Dirk zat van 17 december 1940 tot 20 maart 1942 gevangen in het Oranjehotel in Scheveningen met celnummer 568 op verdenking van het opzetten van een verzetsgroep. Dirk Grosman werd vanwege zijn jeugdige leeftijd niet ter dood veroordeeld, maar kreeg zes jaar tuchthuis opgelegd. Vanuit Scheveningen werd hij overgebracht naar kamp Amersfoort en ten slotte naar Wicklich, Zuid-Duitsland getransporteerd. Daar moest hij werken in een triplexfabriek. Aanvankelijk werd hij in bossen tewerkgesteld bij het kappen van bomen, later moest hij in de fabriek werken bij de triplexfabricage. In april 1945 werd hij door de geallieerden bevrijd.

Zijn broer John was schilder, tekenaar, beeldhouwer en bronsgieter. Hij deed zijn opleiding aan de Rijksacademie van Beeldende Kunsten in Amsterdam en de Academie voor Beeldende Kunsten in Arnhem. Samen met Dirk richtte John in 1946 in Arnhem de eerste professionele 'cire perdue' bronsgieterij van Nederland op. Cire perdue is een techniek, waarmee een beeld in één geheel zonder naden gegoten kan worden. Onder anderen Ossip Zadkine en Charlotte van Pallandt lieten hun beelden bij Grosman gieten. Nadat zijn broer naar Amsterdam verhuisd, betreft Marius van Beek zijn huis en atelier in Oosterbeek.

Hij trouwde in 1955 in Velp met A. Muller. In 1960 werd een zoon geboren.

Dirk sprak niet over de ontberingen die hij in kamp Amersfoort en in Duitsland moest doorstaan. Toen hij op latere leeftijd last van zijn oorlogsverleden kreeg, heeft hij op advies van zijn dokter zijn memoires opgeschreven.

Hij ontving na de oorlog het Verzetshedenkingskruis. Hij is overleden op 16 april 1991.

Meer informatie

[Registratie Adolph Hendrik Grosman & Jacoba van Doorne & Hendrik Adolph Grosman & Jacobus Grosman & Adolph Hendrik Grosman & Akke Bertha Johanna Grosman & Wilhelmina Elisabeth Grosman & Folkert Grosman & Lambertus Johannes Grosman & Johannes Grosman & Dirk Grosman \(uit de periode 1908-1939\) te Delft » Open Archieven](#)
[Joop Onnekink, Mijn vader was een Engelandvaarder - TracesOfWar.nl](#)

[Oranjewacht - Wikipedia](#)

[Registratie Adolph Hendrik Grosman & Jacoba van Doorne & Hendrik Adolph Grosman & Jacobus Grosman & Adolph Hendrik Grosman & Akke Bertha Johanna Grosman & Wilhelmina Elisabeth Grosman & Folkert Grosman & Lambertus Johannes Grosman & Johannes Grosman & Dirk Grosman \(uit de periode 1908-1939\) te Delft » Open Archieven](#)
[Geboorte Dirk Grosman op 8 september 1918 te Delft » Open Archieven](#)

[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvindere", jrg 13, 1927, no. 10, 1927 » 1927-10 - Pag. 36 | Delpher](#)

[De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, jrg 16, 1930, no. 5, 1930 » 1930-05 - Pag. 51 | Delpher](#)

[Dirk Grosman \(Delft, 8 september 1918 - locatie onbekend, 16 april 1991\) - Oorlogsbronnen.nl](#)

[Dirk Grosman | Digitaal Namenregister Oranjehotel](#)

[Groen / Gyr - Stichting Neerlandsch Verzetsmonument](#)

[Geheugen van Apeldoorn - Vier spelende kinderen](#)

[1557 Documentatiecollectie Tweede Wereldoorlog \(Gelders Archief\)](#)

[Grosman, Dirk - TracesOfWar.nl](#)

[Willem Cornelis van Buuren](#)

[Padvindergroepen van de NPV in het District Groot Arnhem – Geuzenarchief](#)

[De tijd : dagblad voor Nederland » 07 dec 1970 - Art. 76 | Delpher](#)

[Arnhemsche courant » 06 sep 1960 - Art. 81 | Delpher](#)

[De Nederlander » 01 aug 1940 - Art. 36 | Delpher](#)

[Zutphens dagblad » 21 jun 1955 - Art. 88 | Delpher](#)

[De oprichting van de Oranjewacht | Mijn Gelderland](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.